Dit is MKB-Nederland

Resultaat 2025 & Koers 2026

MKB Nederland

Inhoudsopgave

Over ons

Dit is MKB-Nederland 3
Dit is onze voorzitter 4
Dit is Ondernemen in Nederland 5
Onze vereniging 6
In de Regio 7
Ons kantoor in Brussel 8

Resultaten 2025
Koers 2026

Resultaat & Highlights 2025 9
Koers en Kalender 2026 16

Versterken van leden

PACT & MalieAcademy 19
MKB Ondernemerspanel 20

Onze Activiteiten

↘ MKB Ondernemersfestival 21
↘ Prinsjesdag 22
↘ Dag van de Ondernemer 23

Stichting projecten

↘ Samen Digitaal Veilig (SDV) 25
↘ MKB Toegankelijk 26
↘ Duurzaam Energie Besparen (DEB.nl) 27
↘ Netcongestie 28
↘ Kaderrichtlijn Water (KRW) 29
↘ Weerbare branches tegen criminele inmenging 30
↘ Het Nieuwe Pensioen 31
↘ Kinderrechten en IMVO 32
↘ Onze kennispartners 33

Dit is MKB-Nederland

De Koninklijke Vereniging MKB-Nederland vertegenwoordigt een krachtig netwerk van ruim 180.000 ondernemers via 125 aangesloten brancheorganisaties en meer dan honderd lokaal partners.

We zetten ons in voor een kansrijk ondernemersklimaat en het versterken van de positie van het midden- en kleinbedrijf door invloedrijke lobby en verbinding. Vanuit de Malietoren in Den Haag werken we nauw samen met politiek, overheid en bedrijfsleven.
In Brussel zijn we actief via ons eigen kantoor en als lid van SMEunited, zodat de stem van Nederlandse ondernemers ook in Europa gehoord wordt.

Al sinds 1902 brengen we ondernemers samen, delen we kennis en organiseren we bijeenkomsten en activiteiten. Zo zorgen we ervoor dat de stem van het mkb gehoord wordt en dat ondernemers ruimte krijgen om te groeien en te vernieuwen.

mkb.nl

MKB-Nederland
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag

T. +31 70 349 03 49
E. Secretariaatmkb@vnoncw-mkb.nl

- **Opgericht in 1902**
- **Sinds 1995 Koninklijke Vereniging MKB-Nederland**
- **125 brancheorganisaties**
- **100+ Lokaal Partners**
- **Stem van 180.000 mkb-ondernemers**
- **Informeert, ontmoet ondersteunt, bereikt**

Dit is onze voorzitter

Marijke Vuik (1983) is per 1 juli 2026 voorzitter van MKB-Nederland.

Marijke is een ondernemer pur sang. Ze kwam in haar studententijd vanuit Zutphen naar Delft om industrieel ontwerpen te studeren aan de TU. Nog voordat ze haar studie afrondde, startte ze op 22-jarige leeftijd haar eerste horecazaak in Delft. Later volgden er meer.

Als horecaondernemer maakte ze alle grote crises van de afgelopen jaren mee en weet ze als geen ander wat zoiets van ondernemers vergt.

Ondernemers maken de toekomst
Marijke wil ondernemerschap en werkgeverschap in Nederland weer aantrekkelijker maken. Ze ziet kansen om hier de komende jaren concrete stappen te zetten zodat ook onze economie weer groeit, meer mensen aan het werk kunnen én blijven.

Over Marijke Vuik
In haar rol als voorzitter van Koninklijke Horeca Nederland was Marijke lid van het dagelijks bestuur van MKB-Nederland en lid van de SER. Eerder zat ze in de Delftse gemeenteraad en vanaf 2023 was zij voorzitter van Koninklijke Horeca Nederland. Tijdens dat voorzitterschap leidde ze de horeca door roerige tijden met personeels-tekorten, regeldruk, energiekosten en herstel na corona als belangrijkste thema's.

Marijke woont met haar gezin in Delft.

Meer informatie:
Ava Gillissen
T. 06 31 00 17 69
E. Gillissen@vnoncw-mkb.nl

"Met Marijke Vuik heeft MKB-Nederland opnieuw een gedreven en authentieke ondernemer aan het roer, die kennis en inhoud combineert met hart voor het mkb en bestuurlijke ervaring."

- Leendert-Jan Visser, algemeen directeur MKB-Nederland

foto: Sander Stoepker

Dit is Ondernemen in Nederland

2.392.455*

Mkb-bedrijven in Nederland

2.944.000

Voltijdbanen in het mkb

Toegevoegde waarde

38% grootbedrijf

62% mkb

Bedrijfsgrootte

Aantal werknemers	Aantal bedrijven
2 tot 10	354.910
10 tot 50	56.675
50 tot 250	12.150
250+	3.700

Hier liggen kansen voor het mkb

Productiviteit Duurzaamheid Digitalisering

Gemiddelde leeftijd

34 Startende ondernemer

45 Gevestigde ondernemer

75%

van de werknemers werkt bij een mkb-bedrijf

**inclusief zzp*

Onze vereniging

Samen sterker

Brancheorganisaties bundelen hun krachten binnen MKB-Nederland. Zij vertegenwoordigen ondernemers in vrijwel alle sectoren van de economie, waaronder handel, industrie, bouw, dienstverlening, zorg, cultuur en onderwijs. Deze brede achterban vormt de basis voor onze legitimiteit en slagkracht. Samen zetten we ondernemers-belangen hoog op de politieke agenda. Ondernemers bepalen onze koers.

Ons beleid ontstaat in een breed netwerk van commissies en platforms. Leden bepalen de koers door actief mee te doen in deze gremia. Ook onderhoudt MKB-Nederland nauw contact met regionale en lokale ondernemersverenigingen, onze Lokaal Partners. Zo sluiten onze inspanningen altijd aan bij wat ondernemers écht nodig hebben.

De vereniging

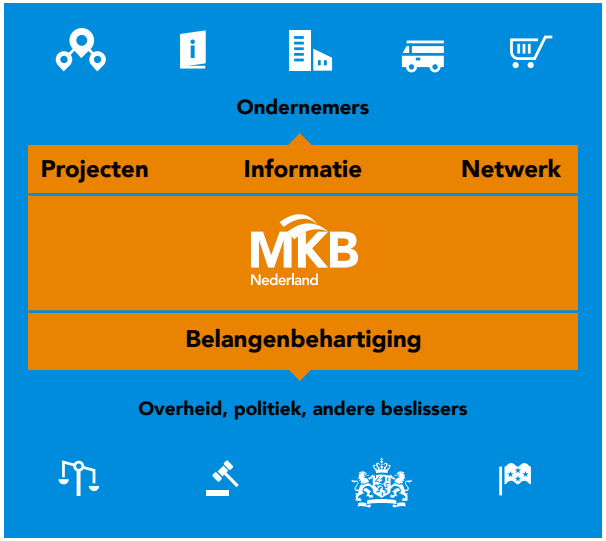
De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan van de vereniging, het bestuur legt daar verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiën.
Het Hoofdbestuur voert het beleid uit en beslist over lopende lobbydossiers. Het Dagelijks Bestuur bewaakt de dagelijkse voortgang. Daarnaast vormen de voorzitters en directeuren van aangesloten brancheorganisaties het Algemeen Bestuur.

Twee verenigingen, één organisatie

MKB-Nederland werkt samen met VNO-NCW om de belangen van ondernemers krachtiger te vertegenwoordigen. Door vanuit één locatie en met één gezamenlijke werkorganisatie op te trekken, kunnen we een krachtig lobbygeluid laten horen. Tegelijkertijd bewaken we nadrukkelijk onze eigen koers op dossiers waar specifieke mkb-belangen spelen.
De gezamenlijke werkorganisatie telt circa 155 medewerkers en vertegenwoordigt vanuit Den Haag en Brussel het Nederlandse bedrijfsleven, nationaal én internationaal.

Nieuwe leden

Met brancheorganisaties die lid worden gaan wij in gesprek over de belangrijkste thema's in hun sector en wat MKB-Nederland daarin kan betekenen.
Na toetreding krijgen nieuwe leden een introductie en wordt gezamenlijk bepaald aan welke commissies, werkgroepen en projecten wordt deelgenomen.
Zo biedt het lidmaatschap meteen concrete meerwaarde.

Meer informatie:
Rob Wolthuis
T. 06 11 35 17 32
E. Wolthuis@vnoncw-mkb.nl

In de regio

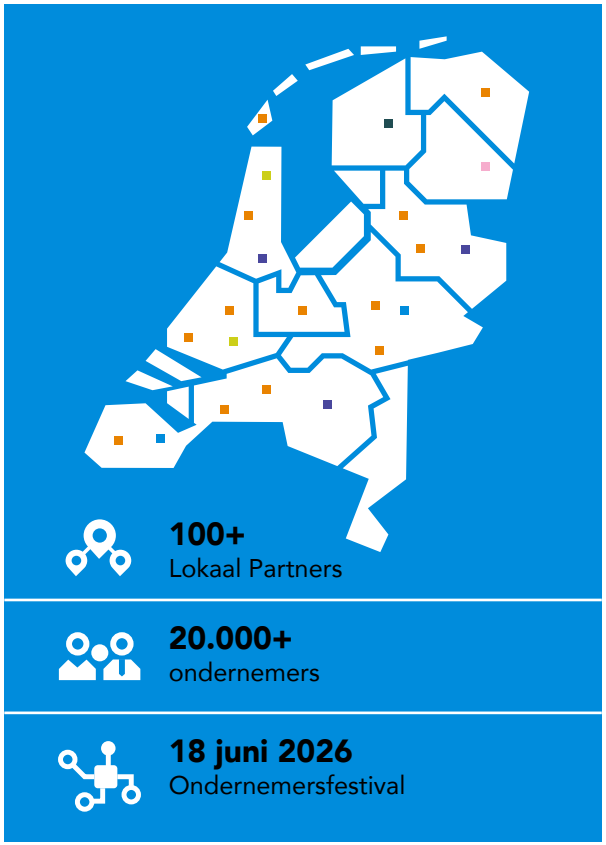
Op lokaal en regionaal niveau worden besluiten genomen die grote invloed hebben op het ondernemersklimaat. Daarom is een sterk en herkenbaar mkb-geluid in de regio belangrijk. MKB-Nederland heeft een breed netwerk van Lokaal Partners. Dit zijn actieve lokale ondernemersnetwerken met betrokken bestuurders die zich inzetten voor de belangen van het mkb. Samen maken we het ondernemersklimaat structureel sterker.

We zetten ons in voor:

- Sterke regionale netwerken die ondernemers verbinden
- Versterken van de ondernemersdienstverlening
- Lagere lokale lasten en minder regeldruk voor ondernemers
- Aanbestedingen die kansen bieden voor het mkb
- Levendige, economisch sterke binnensteden
- Concrete oplossingen voor netcongestie en waterbeschikbaarheid
- Duurzame en toekomstbestendige bedrijventerreinen

Wij ondersteunen Lokaal Partners met:

- Krachtige, datagedreven lobby waarin de lokale signalen worden meegenomen en vertaald naar actie. Met inzichten uit onder meer het MKB Ondernemerspanel kunnen lokaal partners hun boodschap richting gemeente en stakeholders nog sterker onderbouwen.
- Praktische lobbytoolkits en handreikingen die direct kunnen worden ingezet in gesprek met de lokale politiek.
- Actuele ondernemersinformatie en campagnes die eenvoudig zijn door te vertalen naar de eigen achterban.
- Thematische bijeenkomsten en landelijke events om aangehaakt te blijven op de belangrijkste ontwikkelingen én het netwerk te vergroten.
- Initiatieven zoals het MKB Ondernemersfestival, de Dag van de Ondernemer en diverse werkbezoeken helpen om de regio en ondernemers zichtbaar op de kaart te zetten.
- Ook ondersteunen we in verdere professionalisering van verenigingen met trainingen via de MalieAcademy.

Meer informatie:
Hans Bakker
T. 06 11 35 16 91
E. Bakker@vnoncw-mkb.nl

Ons kantoor in Brussel

Veel Nederlandse wet- en regelgeving vindt haar oorsprong in Europa. Vanuit het gezamenlijke kantoor van MKB-Nederland en VNO-NCW in Brussel zorgen we ervoor dat onze leden direct zijn aangesloten op de Europese besluitvorming en dat het mkb-perspectief vroegtijdig wordt ingebracht. Zo voorkomen we onnodige regeldruk en versterken we de positie van ondernemers in Europa.

Onze activiteiten:

Belangenbehartiging
We vertegenwoordigen de leden actief bij de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad en houden ze vroegtijdig op de hoogte van nieuwe wet- en regelgeving. Zo kunnen onze leden ontwikkelingen tijdig duiden, beïnvloeden en benutten in de eigen sector of regio.

Ondersteuning
De signalen van onze achterban bundelen we tot een krachtige Europese lobby en we informeren de leden via nieuwsbrieven, themasessies en werkbezoeken.

Zelf ervaren hoe Brussel werkt?
We begeleiden delegaties van ondernemers en branche-organisaties en brengen ze direct in contact met relevante Europese stakeholders.

Netwerk
Samen met koepelorganisaties zoals SMEUnited, BusinessEurope en EuroCommerce vergroten we onze invloed op Europese besluitvorming.

Zo zorgen we ervoor dat onze leden altijd goed zijn aangesloten op Europa.

Meer informatie:
Archimedesstraat 5, box 4
B-1000 BRUSSEL

T. +32 2 510 08 80
E. Brussel@vnoncw-mkb.nl

We zetten ons in voor:

- **Een goed functionerende Europese interne markt** voor ondernemers
- **Betere regelgeving en minder regeldruk** voor het mkb
- **Sterke concurrentiekracht en innovatievermogen** van het bedrijfsleven
- **Werkbare klimaat- en duurzaamheidsregels**
- **Een sterke positie van het mkb** in Europese wet- en regelgeving
- **Goede randvoorwaarden voor internationaal ondernemen**

Dit hebben we bereikt in 2025

2025 was een jaar met veel politieke en internationale onrust. Voor ondernemers betekende dat opnieuw onzekerheid, terwijl juist stabiliteit en duidelijke langetermijnkeuzes nodig zijn om te kunnen investeren en ondernemen. MKB-Nederland heeft zich daarom het afgelopen jaar onverminderd ingezet voor een voorspelbaar beleid en een sterk ondernemingsklimaat voor het mkb.

Die inzet heeft zichtbaar effect gehad. In het politieke debat en in de agenda's voor de toekomst is meer aandacht gekomen voor het verdienvermogen, investeringen, het ondernemingsklimaat en de cruciale rol van het mkb. Ook concrete voorstellen van MKB-Nederland, zoals het verminderen van regeldruk en het verbeteren van toegang tot financiering, hebben hierin een plek gekregen. In dit overzicht laten we een selectie van de resultaten zien.

Lasten, Financiering & Fiscaliteit

- Geen grote lastenverzwaringen
- Btw-verhoging sport, cultuur en media geschrapt
- Betere toegang tot financiering
- Toegang tot zakelijke betaalrekening

Regeldruk & Wetgeving

- Meer invloed voor ATR
- 20% minder regeldruk in negen mkb-sectoren
- Schrappen van 500 regels
- Geen CO_2-rittenregistratie voor het mkb
- Eenvoudiger Arboverplichtingen
- Intrekking wetsvoorstel gedragscode ongewenst gedrag

Arbeidsmarkt, Werkgeverschap & Pensioenen

- Verbeterde medewerkersparticipatie voor start- en scale-ups
- Geen individueel bezwaarrecht in nieuw pensioenstelsel
- Verkorting loondoorbetaling bij ziekte voor kleine werkgevers
- Soepelere vrijstelling bedrijfstakpensioenfondsen
- SER-advies arbeidsmigratie in lijn met vraag vanuit mkb

Duurzaamheid, Energie & Ruimte

- Vereenvoudigde verduurzamingssubsidies voor het mkb
- Doorbraakteam tegen netcongestie
- Bescherming van bedrijventerreinen
- Economische functies geborgd in de Nota Ruimte

Veiligheid & Weerbaarheid

- Minder administratieve lasten bij anti-witwasmaatregelen
- Cashlimiet van €3.000
- Manifest tegen agressie richting medewerkers

Internationale handel & keten-verantwoordelijkheid

- Nieuw handelsbeleid met focus op mkb
- Convenant ondersteuning arbeidsmigranten

Lasten, Financiering en Fiscaliteit

Btw-verhoging sport, cultuur en media geschrapt

De voorgenomen btw-verhoging werd van tafel gehaald, waardoor extra kosten voor ondernemers en consumenten zijn voorkomen. Alleen voor hotels en logies bleef een verhoging over.

Betere toegang tot financiering

Het opheffen van verpandingsverboden maakt het mogelijk vorderingen als onderpand te gebruiken, wat de kredietruimte en cashflow van ondernemers vergroot.

MKB-Nederland voorkwam dat nieuwe financiële tegenvallers in de Voorjaarsnota werden afgewenteld op ondernemers, waardoor stabiliteit en investeringsruimte behouden bleven.

Geen grote lastenverzwaringen

Toegang tot zakelijke betaalrekening

MKB-Nederland maakte met onder meer de Nederlandse Vereniging van Banken afspraken om de toegang tot een zakelijke betaalrekening te verbeteren, zodat iedere bonafide ondernemer kan beschikken over een betaalrekening.

Regeldruk & Wetgeving

Meer invloed voor ATR

Het ATR (Adviescollege toetsing regeldruk) kreeg extra bevoegdheden bij de beoordeling van nieuwe en bestaande regelgeving, waardoor wetgeving eerder en beter wordt getoetst op uitvoerbaarheid voor ondernemers.

Eenvoudiger Arbo-verplichtingen

De Kamer riep op tot vereenvoudiging van de RI&E en een proportionele toepassing van de ARIE-regeling (Aanvullende Risico-Inventarisatie en –Evaluatie) voor mkb-bedrijven.

20% minder regeldruk in negen mkb-sectoren

Met steun van de Kamer is vastgelegd dat negen sectoren vóór 2026 minimaal 20% onnodige regeldruk schrappen, waarmee de regeldrukaanpak voor het eerst meetbaar wordt.

Geen CO_2-rittenregistratie voor het mkb

Mkb-bedrijven tot 250 werknemers zijn vrijgesteld van de verplichte registratie van zakelijke en woon-werkkilometers.

Aangescherpte Bedrijfseffectentoets

De Bedrijfseffectentoets wordt strenger toegepast, met minder aanvullende Nederlandse eisen bovenop Europese regels en terughoudendheid bij nieuwe rapportageverplichtingen voor het mkb.

foto: Ministerie van Economische Zaken

Schrappen van 500 regels

Het kabinet committeerde zich aan het vereenvoudigen of afschaffen van minimaal 500 regels, wat ondernemers uitzicht geeft op merkbare administratieve verlichting.

Arbeidsmarkt, Werkgeverschap & Pensioenen

Verbeterde medewerkersparticipatie voor start- en scale-ups

Start- en scale-ups krijgen betere mogelijkheden om medewerkers te belonen met aandelenopties, wat het aantrekken en behouden van talent vergemakkelijkt.

Geen individueel bezwaarrecht in nieuw pensioenstelsel

De Kamer verwierp het amendement voor een individueel bezwaarrecht, waardoor vertraging, extra kosten en onzekerheid voor werkgevers en pensioenuitvoerders zijn voorkomen.

Verkorting loondoorbetaling bij ziekte voor kleine werkgevers

Een Kamermotie pleit voor verkorting van de loondoorbetaling bij ziekte naar één jaar voor kleine werkgevers, met het tweede jaar collectief geregeld.

Soepelere vrijstelling bedrijfstak-pensioenfondsen

Werkgevers kunnen eenvoudiger aantonen dat hun pensioenregeling gelijkwaardig is, wat kosten en administratieve lasten verlaagt voor mkb-bedrijven.

SER-advies arbeidsmigratie in lijn met mkb

Het SER-advies onderstreept het belang van arbeidsmigratie voor tekortsectoren, gecombineerd met betere bescherming en duidelijke keuzes.

Duurzaamheid, Energie & Ruimte

Vereenvoudigde verduurzamings-subsidies voor het mkb

Verschillende regelingen worden gebundeld in een kleiner aantal toegankelijke subsidies met gelijke voorwaarden en eenvoudigere aanvragen.

Doorbraakteam tegen netcongestie

Een gezamenlijk doorbraakteam van overheid, netbeheerders en bedrijfsleven versnelt maatregelen om het overvolle stroomnet te ontlasten.

Economische functies geborgd in de Nota Ruimte

De Nota Ruimte weegt wonen, werken en infra-structuur gelijkwaardig, zodat economische activiteiten niet in de knel komen.

Bescherming van bedrijventerreinen

In de Ruimtelijke Economische Visie is vastgelegd dat bij het verdwijnen van bedrijventerreinen elders nieuwe ruimte wordt gecreëerd.

Veiligheid & Weerbaarheid

Minder administratieve lasten bij anti-witwasmaatregelen

Banken melden voortaan alleen verdachte transacties en er kwam meer duidelijkheid over het recht op een zakelijke betaalrekening.

foto: Ronald Wilfred Jansen / Shutterstock

Cashlimiet van €3.000

De invoering van een limiet voor contante betalingen helpt witwassen bestrijden en geeft ondernemers meer duidelijkheid, met minder zware informatieverplichtingen.

Manifest tegen agressie richting medewerkers

MKB-Nederland riep samen met branches en veiligheidsorganisaties de regering op om agressie en geweld tegen medewerkers aan te pakken, met inzet op normstelling, een landelijke campagne en betere ondersteuning.

Internationale handel & ketenverantwoordelijkheid

Nieuw handelsbeleid met focus op mkb

Het kabinet richt het handelsbeleid sterker op mkb-kansen, met aandacht voor groeilanden, innovatieve sectoren en betere begeleiding bij internationalisering.

Convenant ondersteuning arbeidsmigranten

Met een convenant met het ministerie en brancheorganisaties is de ondersteuning van arbeidsmigranten versterkt, met aandacht voor huisvesting, taal en begeleiding.

Highlights 2025

4 februari

Klantarena Netcongestie met ondernemers die last hebben van netcongestie, netbeheerders, Ministerie van Klimaat en Groene Groei en RVO

31 maart

Rondetafelgesprek winkelcriminaliteit met leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

3 april

Voortgang Convenant MKB Financiering met minister Dirk Beljaarts van Economische Zaken.

Foto: Ministerie van Economische Zaken

23 april

EK Rolstoel Rugby in Den Haag, met staatssecretaris Participatie en Integratie Jurgen Nobel tijdens de netwerkbijeenkomst 'De inclusieve arbeidsmarkt'.

5 juni

Het eerste MKB Ondernemersfestival vindt plaats in Zwolle.

3 september

Tjebbe van Oostenbruggen, staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane in gesprek met ondernemers.

16 september

Traditionele Prinsjesdaglunch bij Pulchri Studio in Den Haag.

2 oktober

Bijeenkomst pact toegankelijk winkelen en toegankelijke horeca in Beekse Bergen.

14 oktober

BNR Ondernemersdebat Live vanuit de Malietoren met Inge van Dijk (CDA), Jesse Klaver (Groen-Links-PvdA), Claire Martens - America (VVD) en Hans Vijlbrief (D66)

12 november

Olaf Sleijpen, de nieuwe president van De Nederlandsche Bank (DNB) te gast bij Algemene Ledenvergadering MKB-Nederland.

18 november

Presentatie van het Jaarbericht 'Staat van het mkb 2025' bij Unmanned Valley in Katwijk aan Zee.

21 November

Ondernemers in heel Nederland krijgen een blijk van waardering op de Dag van de Ondernemer.

Foto: Rolf van Koppen

15 december

Tijdens de OndernemersTop in Amersfoort kondigt minister Vincent Karremans van Economische Zaken 218 regels aan die geschrapt of vereenvoudigd worden.

18 december

Overhandiging Ondernemersagenda Retail aan minister Vincent Karremans van Economische Zaken bij DAKA Sport & Lifestyle in Rotterdam.

Koers 2026

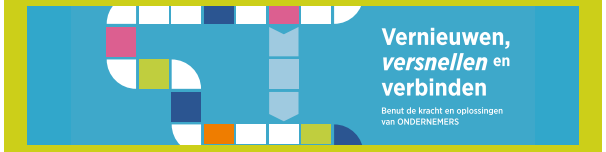
Bezoek aan de Vaste Kamercommissie voor Economische Zaken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Nieuw kabinet, sterke mkb-agenda

In 2026 staat onze lobby in het teken van het nieuwe kabinet en de uitvoering van het regeerakkoord. Wij zorgen ervoor dat de belangen van het mkb stevig verankerd zijn en blijven hierover continu in gesprek met bewindspersonen en Kamerleden.

De focus ligt op concrete verbeteringen van het ondernemersklimaat. Denk aan aantrekkelijk werkgeverschap, het aanpakken van netcongestie en het terugdringen van regeldruk. Daarbij blijven we scherp op de uitvoering van afspraken en sturen we bij waar nodig.

Zo blijven we actief werken aan beleid dat ondernemers écht verder helpt.

Samen met leden werken aan oplossingen

Ook in 2026 werken we samen met onze leden aan oplossingen voor politiek-maatschappelijke vraagstukken. We actualiseren onze Ondernemersagenda en vertalen deze naar concrete lobby-inzet en acties.

We benutten het podium van het MKB Ondernemersfestival om oplossingen zichtbaar te maken en de kracht van ondernemers te laten zien. Tegelijk stimuleren en ondersteunen we leden bij het doorvertalen van de Ondernemersagenda van MKB-Nederland naar nog meer sectorale en thematische agenda's, zodat deze nog beter inzoomt op de ondernemerspraktijk.

Met werkbezoeken, rondetafels en gerichte campagnes brengen we ondernemers, politiek en stakeholders samen. Zo zorgen we ervoor dat signalen uit de praktijk worden omgezet in concrete verbeteringen voor het ondernemersklimaat.

Gemeenten en een sterk lokaal mkb-klimaat

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 richten wij ons op de uitvoering van de nieuwe collegeakkoorden. We blijven actief in gesprek met gemeenten om te zorgen dat ondernemersbelangen goed worden verankerd in lokaal beleid.

Met een vernieuwde, meer datagedreven aanpak van de MKB-Vriendelijkste Gemeente brengen we het lokale ondernemersklimaat scherp in beeld. Op basis van data, onderzoek en ondernemerservaringen geven we inzicht in waar gemeenten goed presteren en waar verbetering nodig is.

Extra aandacht blijft uitgaan naar regio's waar ondernemers tegen specifieke uitdagingen aanlopen, zoals grensregio's met verschillen in btw en accijnzen. Zo blijven we werken aan een sterk en eerlijk ondernemersklimaat in alle gemeenten.

Beeld bordesfoto: Valerie Kuypers

Koers 2026

Vooruitblik vereniging

De voorzitterswisseling markeert een nieuw hoofdstuk voor MKB-Nederland. Met de benoeming van Marijke Vuik tot nieuwe voorzitter en het afscheid van Jacco Vonhof zetten we een nieuwe stap in de ontwikkeling van de vereniging.

We bouwen voort op de ingezette koers en zorgen voor een sterke positionering van de vereniging in de komende jaren. Tegelijk kijken we vooruit naar de viering van ons 125-jarig jubileum in 2027, een mijlpaal die we samen met onze leden en partners vormgeven.

foto: Studio Oostrum

Europa: kansen voor het mkb

Samen met onze Europese partners zetten wij in op een beter functionerende interne markt. Voor het mkb liggen hier grote kansen, met name op het gebied van export en grensoverschrijdend ondernemen.

We werken aan het wegnemen van belemmeringen tussen EU-landen en betere toegang tot Europese programma's en financiering. Tegelijk zorgen we ervoor dat nieuwe regelgeving werkbaar blijft en geen onnodige regeldruk oplevert.

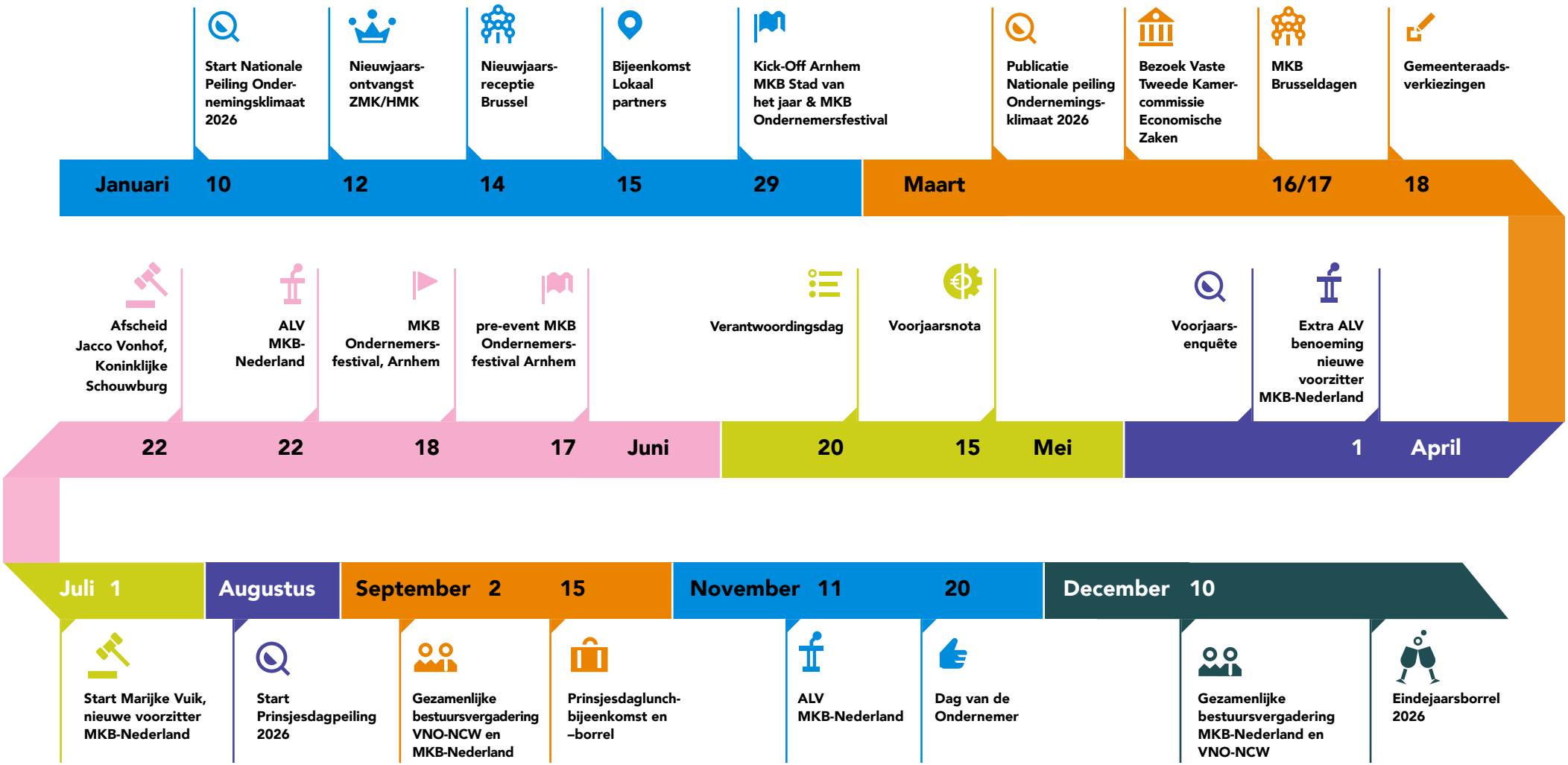
Zo versterken we de positie van mkb-ondernemers in Europa en helpen we hen om kansen daadwerkelijk te benutten.

Meer informatie:
Ava Gillissen
T. 06 31 00 17 69
E. Gillissen@vnoncw-mkb.nl

Kalender 2026

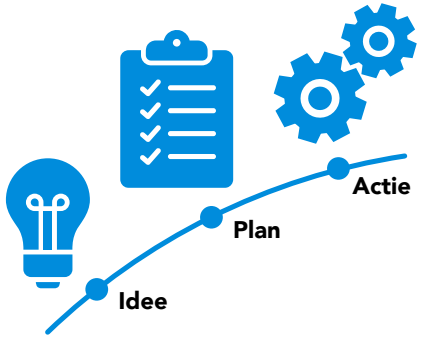

Versterken van leden

Van Plan naar Actie (PACT)

Met Van Plan naar Actie (PACT) biedt MKB-Nederland al meer dan twintig jaar een ontwikkelprogramma voor directeuren van brancheorganisaties. In kleinschalige en vertrouwelijke sessies werken de deelnemers, onder deskundige begeleiding, aan concrete oplossingen voor hun belangrijkste verenigingsuitdagingen. PACT bestaat uit vier groepen met in totaal bijna dertig branche-directeuren die meerdere keren per jaar samenkomen.

De kracht van PACT zit in het onderlinge vertrouwen en het delen van ervaringen. Deelnemers inspireren elkaar, scherpen hun strategie aan en zetten daadwerkelijk stappen van plan naar uitvoering.

Meer informatie:
Rob Wolthuis
T. 06 11 35 17 32
E. Wolthuis@vnoncw-mkb.nl

Ontwikkeling voor sterke en toekomstbestendige verenigingen

De MalieAcademy is het exclusieve leer- en ontwikkel-platform voor branche- en ondernemersverenigingen die zijn aangesloten bij MKB-Nederland en VNO-NCW.

Met een gericht en praktijkgedreven aanbod ondersteunt de MalieAcademy bestuurders, directeuren en profes-sionals bij het versterken van hun organisatie en hun rol binnen het verenigingslandschap. De programma's sluiten aan op de dagelijkse realiteit van verenigingen: van belangenbehartiging en leiderschap tot communicatie, verandering en innovatie.

Het aanbod is opgebouwd langs verschillende ontwikkel-niveaus. Van een stevige basis met programma's zoals Verenigingsmanagement in vogelvlucht en Slim aan de slag met AI, tot verdiepende trajecten op thema's als lobby, bestuur en verandermanagement. Voor ervaren professionals biedt de MalieAcademy daarnaast master-classes en leergangen rond strategische vraagstukken zoals voorzitterschap, reputatie, waardecreatie en toe-komstbestendig besturen.

Zo helpt de MalieAcademy verenigingen om hun impact, professionaliteit en slagkracht duurzaam te vergroten.

Een selectie van het aanbod in 2026:

- **Leergang Verenigingsmanagement**
- **Word een goede branchebestuurder**
- **Masterclass Reputatiemanagement & Integer Leiderschap**
- **Slim aan de slag met AI**
- **De kracht van lobby**

Bekijk voor het actuele aanbod de website

- **MalieAcademy.nl**
- **Volg ons op**

Meer informatie:
Esther Tierie
T. 06 13 01 25 18
E. Tierie@vnoncw-mkb.nl

MKB Ondernemerspanel

Het MKB Ondernemerspanel is een landelijk panel van duizenden mkb-ondernemers die regelmatig hun mening geven over actuele ontwikkelingen, knelpunten en kansen in het ondernemerschap. Via korte online vragenlijsten of bijeenkomsten delen zij hun mening en ervaringen uit de dagelijkse praktijk.

MKB-Nederland en haar brancheorganisaties en lokaal partners gebruiken de resultaten om trends te signaleren, beleidsvoorstellen te verbeteren en de stem van ondernemers krachtig te laten horen. Zo zorgen we ervoor dat beleid beter werkt voor ondernemers én dat vraagstukken tijdig worden opgepakt. Ondernemers die deelnemen, versterken daarmee direct de positie van het hele midden- en kleinbedrijf.

Doe mee aan het MKB Ondernemerspanel

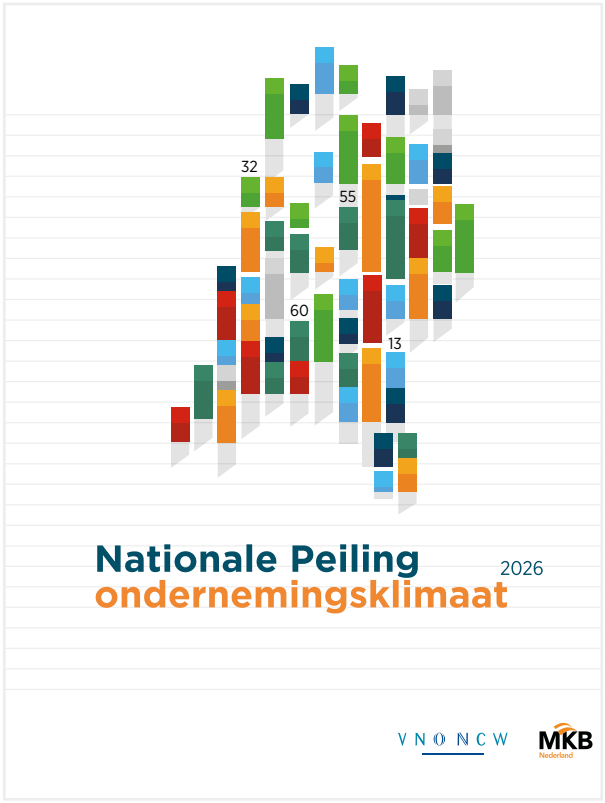
Wij nodigen brancheorganisaties en lokale ondernemersverenigingen uit om hun achterban actief te motiveren om deel te nemen aan het MKB Ondernemerspanel.

In 2026 staan o.a. de volgende onderzoeken gepland:

- **Q1 Nationale Peiling Ondernemingsklimaat**
- **Q2 Voorjaarsenquête**
- **Q3 Prinsjesdag Peiling**
- **Q4 Maatschappelijke waarde van ondernemers**

Bekijk voor actuele onderzoeken en aanmelden voor het panel onze website:

- **mkbondernemerspanel.nl**

Meer informatie:
Jesse Schreurs
T. 06 86 89 12 44
E. Schreurs@vnoncw-mkb.nl

Onze activiteiten

MKB Ondernemersfestival

Het MKB Ondernemersfestival is hét landelijke ontmoetingsmoment voor ondernemers, brancheorganisaties en ondernemersverenigingen. Elk jaar staat één stad of regio centraal als 'stad of regio van het jaar'. In 2026 is dat Arnhem.

Tijdens het festival brengen we ondernemers, beleidsmakers en experts samen om kennis te delen, inspiratie op te doen en met elkaar in gesprek te gaan. Deelnemers volgen thematische routes langs ondernemers en bedrijven in de regio, met aandacht voor actuele thema's zoals digitalisering en AI, weerbaarheid, goed werkgeverschap, klantbeleving en verduurzaming.

Zo ontstaat een dynamisch programma dat dicht bij de ondernemerspraktijk staat en volop ruimte biedt voor ontmoeting, inspiratie en leren van elkaar.

MKB-Nederland nodigt leden uit om actief bij te dragen aan de invulling van de routes en biedt gratis toegang voor aangesloten ondernemers.

Save the date:

18 juni 2026 in Arnhem

dit — is ondernemen

Meer informatie:
Eva Kooij
T. 06 29 52 02 09
E. kooij@vnoncw-mkb.nl

mkbondernemersfestival.nl

Prinsjesdaglunch en –borrel

Op Prinsjesdag zijn leden van MKB-Nederland op exclusieve uitnodiging welkom bij de Prinsjesdaglunch en de Prinsjesdagborrel. Deze ledenbijeenkomsten brengen bestuurders van brancheorganisaties en lokale ondernemersverenigingen, politici en maatschappelijke partners samen op een belangrijk moment in het politieke jaar.

Tijdens de Prinsjesdaglunch bespreken wij gezamenlijk de plannen van het kabinet en de consequenties daarvan voor het bedrijfsleven en worden de resultaten van de jaarlijkse Prinsjesdag Peiling onder ondernemers gepresenteerd. Voorafgaand aan de bijeenkomst is er gelegenheid om de Koninklijke Stoet van dichtbij te zien, de Troonrede te volgen en wordt een lunch aangeboden. Aansluitend vindt de Prinsjesdagborrel plaats in Nieuwspoort. De lunch en borrel bieden samen een waardevol platform voor ontmoeting en dialoog voor leden van MKB-Nederland.

Op Prinsjesdag ontvangen leden bovendien via een speciale nieuwsbrief met de eerste analyse van de Miljoenennota, opgesteld door ons beleidsbureau.

Save the date:

Dinsdag 15 september 2026

Meer informatie:
Ava Gillissen
T. 06 31 00 17 69
E. Gillissen@vnoncw-mkb.nl

Dag van de Ondernemer

De Dag van de Ondernemer is een initiatief van MKB-Nederland en vindt jaarlijks plaats op de **derde vrijdag van november.** Op deze dag zet heel Nederland ondernemers in het zonnetje: een "Valentijnsdag voor ondernemers". We staan stil bij de onmisbare bijdrage die ondernemers leveren aan onze economie en samenleving.

Ondernemers krijgen een gezicht: van de bakker om de hoek tot innovatieve maakbedrijven en dienstverleners. Zij zorgen voor werkgelegenheid, innovatie en levendige, leefbare buurten.

Door het hele land, en zelfs internationaal, bezoeken politici, bestuurders en maatschappelijke organisaties ondernemers om hun waardering uit te spreken en met elkaar in gesprek te gaan over wat ondernemen vraagt, brengt en mogelijk maakt.

Met de Dag van de Ondernemer laat MKB-Nederland zien dat ondernemerschap waardering verdient én blijvend aandacht vraagt. De dag staat voor erkenning en dialoog en onderstreept het belang van een sterk en toekomstbestendig ondernemingsklimaat.

MKB-Nederland roept haar leden op om op deze dag ook hun eigen achterban in het zonnetje te zetten.

Save the date:

vrijdag 20 november 2026
elke derde vrijdag van november

DAG VAN DE ONDERNEMER
MKB-Nederland

Meer informatie:
Eva Kooij
T. 06 29 52 02 09
E. Kooij@vnoncw-mkb.nl

dagvandeondernemer.nl

Stichting Projecten MKB-Nederland

Van beleid naar praktijk. Werkbare oplossingen voor grote vraagstukken.

Stichting Projecten MKB-Nederland ontwikkelt en realiseert programma's die branche- en ondernemersverenigingen versterken en ondernemers helpen om in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving. Als uitvoeringsorganisatie van MKB-Nederland slaan wij de brug tussen beleid en praktijk. We vertalen complexe maatschappelijke vraagstukken naar werkbare oplossingen waarmee branche- en ondernemersverenigingen hun leden ondersteunen en ondernemers direct aan de slag kunnen.

Vanuit een onafhankelijke positie initiëren, ontwikkelen en realiseren wij programma's rond maatschappelijke thema's, zoals veiligheid en weerbaarheid, duurzaamheid, digitalisering en een sterk ondernemingsklimaat. Daarbij brengen wij branche- en ondernemersverenigingen, overheden, kennisinstellingen en andere partners samen om gezamenlijk impact te realiseren.

Met onze expertise in programmamanagement, (publieke) financiering en publiek-private samenwerking zorgen wij ervoor dat programma's van idee tot uitvoering succesvol worden gerealiseerd. De resultaten vertalen we naar praktische tools, stappenplannen, bijeenkomsten, campagnes en andere vormen van ondersteuning waarmee branche- en ondernemersverenigingen hun leden effectief kunnen helpen en ondernemers direct verder kunnen.

Zo maken we maatschappelijke opgaven concreet en uitvoerbaar en versterken we samen een toekomstbestendig mkb.

Een greep uit onze programma's:

- Samen Digitaal Veilig (SDV)
- MKB Toegankelijk
- Duurzaam Energie Besparen (DEB.nl)
- Netcongestie
- Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Weerbare branches tegen criminele inmenging
- Het Nieuwe Pensioen
- Kinderrechten en IMVO
- Onze kennispartners
- Actieprogramma KRW
- Week van de Veiligheid
- Stagepact

Meer informatie:
Iris Schuitemaker
T. 06 20 79 86 06
E. Schuitemaker@vnoncw-mkb.nl

mkb.nl/projecten

Onze projecten:

Samen Digitaal Veilig (SDV)

Cyberdreigingen nemen toe en met de komst van de cyberbeveiligingswet (NIS2) worden de eisen aan digitale weerbaarheid verder aangescherpt. Voor veel mkb-ondernemers is cybersecurity geen keuze meer, maar een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen blijven ondernemen. Samen Digitaal Veilig biedt hiervoor een structurele en praktische aanpak.

In 2025 zette het platform een grote stap voorwaarts in het digitaal weerbaar maken van het mkb. Inmiddels zijn meer dan 130 brancheorganisaties aangesloten en maken duizenden ondernemers gebruik van praktische trainingen, de leverancierscheck en de veiligheidsscan. Via een overzichtelijk veiligheidsdashboard krijgen ondernemers direct inzicht in hun digitale risico's, zowel binnen de eigen organisatie als in de keten.

Samen Digitaal Veilig

↘ **samendigitaalveilig.nl**

Samen Digitaal Veilig is daarmee uitgegroeid tot een landelijk publiek-privaat platform dat ondernemers niet alleen informeert, maar vooral helpt om cybersecurity structureel te verbeteren. In 2026 wordt het platform verder uitgebreid met IT-leveranciers en nieuwe partners, zodat nog meer ondernemers veilig en weerbaar kunnen ondernemen.

130+
aangesloten branches

Meer dan 10.000
ondernemers bereikt

14
NIS2 consulenten

Meer informatie:
Simone van Laar
T. 06 51 15 96 22
E. Laar@vnoncw-mkb.nl

MKB Toegankelijk

Met de inwerkingtreding van de European Accessibility Act (EAA) en toenemende aandacht voor inclusie wordt toegankelijk ondernemen steeds urgenter. Voor mkb-ondernemers betekent dit nieuwe verplichtingen én kansen. Het programma MKB Toegankelijk ondersteunt brancheorganisaties bij het versterken van hun achterban op het gebied van fysieke, digitale en sociale toegankelijkheid, met concrete en direct toepasbare tools zoals quick wins, e-learnings, kennissessies en communicatiemiddelen.

In 2025 zijn 49 MKB Toegankelijke Routes uitgevoerd, waarbij ruim 1.500 ondernemers persoonlijk advies ontvingen. Via het Pact Toegankelijk Winkelen en het Pact Toegankelijke Horeca zijn grote ketens begeleid bij het structureel verankeren van toegankelijkheid. Ook is de EAA-scan gelanceerd, waarmee ondernemers eenvoudig kunnen toetsen of zij voldoen aan de nieuwe Europese wetgeving.

In 2026 wordt de samenwerking met brancheorganisaties voortgezet, met blijvende focus op kennis, praktische instrumenten en concreet handelingsperspectief, zodat toegankelijk ondernemen een vanzelfsprekend onderdeel wordt van toekomstbestendig ondernemerschap.

49
toegankelijke routes

1500+
ondernemers kregen advies

28 juni 2025
ingang European Accessibility Act

↘ **mkbtoegankelijk.nl**
↘ **ismijnsitetoegankelijk.nl**

Meer informatie:
Sophie Kok
T. 06 33 03 16 48
E. Skok@vnoncw-mkb.nl

Duurzaam Energie Besparen (DEB.nl)

Door stijgende energiekosten en strengere duurzaamheidsverplichtingen is energiebesparing voor veel mkb-ondernemers urgent. Het platform DEB.nl ondersteunt ondernemers bij het verlagen van hun energieverbruik en het versnellen van verduurzaming. Het Energiedashboard met real-time data biedt direct inzicht in het eigen verbruik, terwijl tools zoals de Quickscan energiebesparing, Wetgevingsscan en Subsidiescan snel duidelijk maken welke verplichtingen, subsidiemogelijkheden en vervolgstappen relevant zijn. De combinatie van data, praktische instrumenten en heldere uitleg maakt het platform laagdrempelig en direct toepasbaar.

Steeds meer gemeenten en provincies sluiten zich aan als partner, waardoor ondernemers ook regionaal kunnen rekenen op aanvullende ondersteuning. In 2026 wordt het platform verder versterkt via intensievere samenwerking met energie-installateurs, uitbreiding van branchepartners en een gerichte inzet op het vergroten van bereik en impact.

deb.nl

Meer informatie:
Simone van Laar
T. 06 51 15 96 22
E. Laar@vnoncw-mkb.nl

Netcongestieprogramma

Door een overbelast stroomnet lopen steeds meer ondernemers vast in hun groei- en verduurzamingsplannen. Het Netcongestieprogramma bood in 2025 via tientallen bijeenkomsten concrete uitleg en direct toepasbare handvatten. Praktijkervaringen, signalen en knelpunten worden structureel teruggekoppeld aan netbeheerders en ministeries, zodat beleid beter aan gaat sluiten op de realiteit van het mkb.

Ondernemers en brancheorganisaties maken inmiddels intensief gebruik van programmatools zoals *Eerste Hulp bij Netcongestie*. In 2026 ligt de nadruk op aanvullende praktische oplossingen binnen bedrijven zelf en op het versterken van ketensamenwerkingen. Daarbij gaat het onder meer om de ontwikkeling en opschaling van installateurscapaciteit, zodat ondernemers sneller, slimmer en effectiever kunnen inspelen op de uitdagingen van netcongestie.

- **ondernemen.nl/netcongestie**
- **mkb.nl/projecten**

Meer informatie:
Simone van Laar
T. 06 51 15 96 22
E. Laar@vnoncw-mkb.nl

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De Kaderrichtlijn Water (KRW) stelt steeds scherpere eisen aan bedrijven die lozen op oppervlaktewater of riool. In 2025 zijn daarom twee praktische Self Assessment-tools gelanceerd om ondernemers gericht te ondersteunen. Met de tool voor directe lozingen kunnen bedrijven zelfstandig beoordelen of hun activiteiten risico's opleveren voor het oppervlaktewater. In december is daarnaast de Self Assessment voor indirecte lozingen gepresenteerd, zodat ook deze doelgroep concreet aan de slag kan.

Grootschalig onderzoek onder ruim 4.000 ondernemers bracht de impact van de KRW in kaart en gaf inzicht in hoe de regelgeving wordt ervaren. Een belangrijke conclusie is dat de bekendheid met de KRW nog beperkt is en verdere bewustwording noodzakelijk blijft.

Ondernemers wenden zich bij vragen vooral tot hun brancheorganisatie voor ondersteuning en duiding. Daarom worden brancheorganisaties actief voorzien van concrete informatie, communicatiemiddelen en praktische hulpmiddelen om hun achterban effectief te begeleiden. Zo worden ondernemers ondersteund om tijdig te voldoen aan de meldingsplicht en goed voorbereid te zijn op de eisen van de KRW.

Onderzoek onder
4.000+ ondernemers

27 december 2027
KRW deadline

Ondernemen.nl/krw

Meer informatie:
Colette Beukman
T. 06 57 39 53 48
E. Beukman@vnoncw-mkb.nl

Weerbare branches tegen criminele inmenging

Criminele inmenging vormt een groeiend risico voor brancheorganisaties en hun leden. Het project *Weerbare Branches* ondersteunt sectoren bij het versterken van hun weerbaarheid en hun preventieve rol. Centraal staat de vraag hoe branches hun ondernemers beter kunnen beschermen tegen misbruik en ondermijning.

Een belangrijk onderdeel is het onderzoek dat is uitgevoerd op basis van een risicoanalyse volgens de methodiek *crime scripting*. Daarbij wordt het criminele proces vanuit het perspectief van de dader in kaart gebracht, zodat kwetsbaarheden en gelegenheidsstructuren zichtbaar worden. Vervolgens verschuift het perspectief naar de 'beschermer' via *Guardian Scripting*: hoe kunnen brancheorganisaties en ondernemers concreet worden versterkt? Deze aanpak vormt de basis voor een praktische toolkit waarmee branches en hun leden zelf hun weerbaarheid kunnen vergroten.

Het onderzoek is uitgevoerd binnen vijf branches, Cumela, GroentenFruit Huis, HISWA-RECRON, Koninklijke Horeca Nederland en Vastgoed Nederland, waarbij zowel sectorspecifieke als overkoepelende versterkingskansen zijn geïdentificeerd. In samenwerking met MKB-Nederland, VNO-NCW, Platform Veilig Ondernemen en het Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht van Avans Hogeschool worden deze inzichten in 2026 vertaald naar concrete en toepasbare tools voor branches en ondernemers.

↘ **www.mkb.nl/projecten**

Meer informatie:
Simone van Laar
T. 06 51 15 96 22
E. Laar@vnoncw-mkb.nl

Het Nieuwe Pensioen

In 2025 ondersteunde MKB-Nederland ondernemers actief bij de overgang naar de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Via ondernemen.nl/hetnieuwepensioen boden we praktische informatie, artikelen en interviews met ondernemers en adviseurs, aangevuld met webinars, quizzen en stappenplannen. De campagne richtte zich vooral op werkgevers met pensioenregelingen bij verzekeraars en premiepensioeninstellingen. In een serie inhoudelijke webinars gingen we in op de belangrijkste stappen in de transitie en beantwoordden we vragen van ondernemers. Ook de tegemoetkomingen in pensioenadvieskosten werden veel benut: de beschikbare regelingen waren in korte tijd overtekend.

Daarnaast zijn we gestart met gesprekken met branches om hen te ondersteunen bij het informeren van hun achterban over de verplichte stappen in deze stelselwijziging. Daarmee versterken we de voorbereiding van ondernemers op de transitie. In 2026 zetten we dit project voort, samen met het ministerie van SZW en de centrale vakbonden. Ook blijven we samenwerken met koepelorganisaties van pensioenuitvoerders en beroepsorganisaties van pensioenadviseurs. Ondernemers kunnen rekenen op praktische ondersteuning en (opnieuw) tegemoetkomingen in advieskosten. Ons doel is helder: zoveel mogelijk ondernemers helpen om uiterlijk in 2027 hun pensioenregeling om te zetten naar een Wtp-proof regeling.

↘ **Ondernemen.nl/hetnieuwepensioen**

Meer informatie:
Simone van Laar
T. 06 51 15 96 22
E. Laar@vnoncw-mkb.nl

Kinderrechten & IMVO (due diligence)

Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) en het tegengaan van kinderarbeid staan hoog op de Europese agenda. Nieuwe verplichtingen zoals de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) en de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) vragen van bedrijven meer inzicht en verantwoordelijkheid in hun keten. In april 2025 organiseerde MKB-Nederland samen met NEVI (het kennisnetwerk voor inkoop, contract- en supplymanagement) een grootschalige bijeenkomst over kinderarbeidvrije ketens, gericht op directies en inkoopafdelingen, met concrete handvatten om aan deze eisen te voldoen.

In dit kader ontwikkelde NEVI een e-learning over *due diligence* voor inkopers. Hierin leren bedrijven hoe zij risico's in hun keten kunnen identificeren, beoordelen en aanpakken. Daarnaast is ingezet op het versterken van de samenwerking tussen bedrijven, brancheorganisaties en maatschappelijke initiatieven, om kennisdeling en gezamenlijke actie te stimuleren.

Hoewel de Europese verplichtingen inmiddels deels zijn versoepeld blijft ondersteuning op het gebied van IMVO een belangrijk onderdeel van de dienstverlening aan mkb-ondernemers. Het project is afgerond, maar het thema blijft onverminderd actueel.

↘ **Ondernemen.nl/tegen-kinderarbeid**

Meer informatie:
Colette Beukman
T. 06 57 39 53 48
E. Beukman@vnoncw-mkb.nl

Onze kennispartners

MKB-Nederland werkt intensief samen met een krachtig netwerk van kennispartners om ondernemers gericht te ondersteunen en onze belangenbehartiging verder te versterken.

Samen met partners als ArboNed (verzuim en inzetbaarheid), bol. (e-commerce), ING (data en ondernemersinzichten), Nationale-Nederlanden (pensioen, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid), Rabobank (financiering en sectorkennis), Vitens (duurzaam watergebruik), IVBB (kwaliteit en verenigingsontwikkeling) en RoboHouse (AI, robotica en digitalisering), bundelen we expertise, data en praktijkervaring.

Deze samenwerking stelt ons in staat om scherpe, onderbouwde inzichten te ontwikkelen én deze te vertalen naar concrete, toepasbare oplossingen voor het mkb. Van digitalisering en verduurzaming tot goed werkgeverschap en innovatie: we verbinden kennis direct aan de praktijk van ondernemers.

Zo vergroten we onze impact, versterken we de kwaliteit van onze lobby en bouwen we aan een stevig ecosysteem waarin kennis, beleid en ondernemerschap elkaar continu versterken.

Meer informatie:
Jesse Schreurs
T. 06 86 89 12 44
E. Schreurs@vnoncw-mkb.nl

mkb.nl/partners

Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T +31 (0)70 349 03 49

Dit is een uitgave van de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland
augustus 2026